

# TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 29. januarja 1927.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 11.

## Za odpravo davka na poslovni promet.

V četrtek popoldne se je vršil na poziv Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani zbor zastopnikov slovenskih gospodarskih in stanovskih zastopstev in je razpravljalo o vprašanju, katere korake je treba storiti za odpravo davka na poslovni promet. Zborovanje je vodil zbornični tajnik dr. Fran Windischer, ki je pozdravil došle zastopnike. Udeležene so bile sledeče organizacije: Zveza industrijcev, Zveza trgovskih gremijev, Zveza obrtnih zadrug, Zveza gostilničarskih zadrug v Celju in v Ljubljani, Zadruga zveza v Ljubljani, Trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani, Obrtniško društvo v Ljubljani, Zdravniška zbornica, Inženerska zbornica, Gremij trgovcev v Ljubljani, Odvetniška in Notarska zbornica pa sta dali svoje pritrdilo za nameravano akcijo. Imenom zbornice je podal uvodno poročilo dr. Fran Windischer in predložil v markantnih potezah vprašanje davka na poslovni promet v naši državi.

Davek na poslovni promet smo dobili v naši državi ob času, ko je po prevratu v dobi denarne negotovosti vladala živahna konjunktura. Izredne gospodarske prilike so tedaj obstojale. V novi državi je bila uprava, splošna kakor finančna, stoprav za silo urejena. V državnih finančah ni bilo pravega pregleda in ne potrebnega reda, pa je sredi cvetoče, resnične in dozdevne konjunktura manjkalo državi dohodkov. Finančna uprava je kazala še malo enotnosti, pa smo že tiste čase dobili kot prvi glasnik takozvanega izenačenja davkov, davka na poslovni promet. Naša dedščina iz stare države nam je dala izčrpen davčni sistem in izvežban uradniški aparat. Tako pa smo bili z novim davkom na poslovni promet kakor pozneje z invalidskim davkom pri nas pravzaprav dvakrat zadeti. Davek na poslovni promet je bil uveden pri nas kot prehodna mera in davka za silo. Imeli so v mislih samo začasno breme. Novi davka je bil mišljen tako, da prvi obremenjenici po tem davku ne bi bil kupčijski svet, marveč da je po bistvu tega davka prodajalcu mogoče preložiti to breme na kupovalce in potrošnike. Osnovna ta misel je mogla tedaj pač prihajati do veljave, ker so bilo kupčije in je promet še šepal, pa je bilo trajno dovolj živahnega povpraševanja za robo. Prilike so se pa kmalu premenile. Poslavljal se je inflacijska konjunktura, pa je bila ob urejenem prometu v blagovni kupčiji kmalu ponudba nad povpraševanjem. Kupčije so zastajale. V tako izpremenjenih razmerah smo se že leta 1924 prvič oglasili v zbornici z zahtevo po odpravi tega davka. Vdilo nas je tedaj prepričanje, da se je položaj docela izpremenil in da so odpadli nagibi in vzroki, merodajni za uvedbo tega davka, pa da je osobito za trgovca in producenta odpadla po zakonodajalcu predvidena mogočnost prelagati ta davka vsaj deloma na druga ramena potom vkalkuliranja. Davek na poslovni promet je sedaj v normalnih prilikah dokaj brutalna obremenitev, ki reže vse po eni meri brez obzira, ali je kupčija dobra ali slaba. Neprilagodljiv je individualnim razmeram, pa v sedanjih razmerah posebno občutno prizadeva vse stroke, osobito pa one s tako ostro konkurenco, kakor je v števil-

no zastopani živilski stroki v najširšem pomenu besede. Danes je doba živahne konjunktura daleč za nami. Otožnost je legla na celo gospodarstvo, pa ni več razloga in predpogojev, da ostane še nadalje v veljavi ta davka, ki v naši državi nikdar ni izpolnil obetanj, ki so bila stavljena vanj. Vpoštevajoč današnje gospodarske prilike smatramo, da je čas, da ponovimo z glasnim povdankom svojo zahtevo po odpravi te neprimerne, poslovnim krogom neljubne in odurne dajatve. Davek na poslovni promet je izgubil svojo raison d'être, postal obsoleten, to tembolj, ker se bliža čas, ko pridemo do uvedbe novega sistema neposrednih davkov, ki prinaša prav za poslovni svet v naših krajih znatno občutnejšo obremenitev zatagadelj, ker dobe kot nadomestilo sedanje kontingentirane pridobnine nov obrtni davka pod imenom davka na podjetja in poklice. Razlogi in prilike, merodajni svojčas za uvedbo davka na poslovni promet, ne obstoje več, pa je utemeljena in upravičena zahteva, da finančna uprava odpravi tudi davka sam, ki je ob času trde gospodarske krize postal nezmagljiv in neznošljiv.

Na temelju tega poročila se je razvila živahna razprava, v katero so posegli zlasti gg. Ivan Mohorič v imenu Zveze trgovskih gremijev, nadalje v imenu Zveze industrijcev g. dr. A. Golia, v imenu Zveze obrtnih zadrug predsednik g. E. Franchetti, v imenu Zveze gostilničarskih zadrug v Celju g. P. Petschueh, v imenu Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani g. F. Krapež, G. ing. Milan Suklje v imenu Inženerske komore, g. dr. M. Rus v imenu Zdravniške zbornice in g. dr. A. Milavec v imenu Zadruga zveze v Ljubljani, so izrekli soglasje za tako akcijo.

Po zaključenem razgovoru je bila prečitana in soglasno sprejeta naslednja resolucija:

»Davek na poslovni promet so uvedli v naši državi kmalu po ujedinjenju. Ob času, ko prilike niso bile urejene in je nedostajalo enotnosti v poslovanju finančnih oblasti. Zamisljen kot začasen davka naj bi davka na poslovni promet po oficijelnih zatrdilih pripomogel državni upravi iz začetnih finančnih težav kot prehodna in provizorna dajatev do časa normaliziranja in stabilizacije. Veljavnost tega davka začenja v inflacijski dobi, v živahnih časih resnične ali navidezne konjunktura, in je zasnovan na načelu, da vkalkuliran v ceno prihajaj od posredovalca ter prodajalca in producenta na kupca in odjemalca. V dobi slabega prometa in živahnega povpraševanja po robi je osnovno načelo vkalkuliranja in prevolitve moglo še prihajati praktično do veljave in izraza. Ko pa so z inflacijo izginile posledice te dobe ter je začela doba normalnih in ustaljenih prilik, so odpadli razlogi in predpogoji za nadaljnjo obstojanje tega okornega in individualnim prilikam neprilagodljivega davka, pa je v dobi trde in dolgo trajne gospodarske krize, ko najboljše podjetja ob splošnem mrtvilu v kupčiji samo s težavo vzdržujejo obrate, upravičena in utemeljena zahteva, da državna finančna uprava odpravi čimprej davka na poslovni promet, ki je v že obstoječih gospodarskih prilikah izgubil svojo utemeljitev. V današnji dobi ljute in trdovratne gospodarske krize smatrajo gospodarske korporacije in organizacije za umestno, da ponove z vso odločnostjo in z vsem poudarkom zahtevo po odpravi davka na poslovni promet. Ta postulat je Zbornica za trgovino, obrt in industri-

jo prvič postavila že pred več leti, ko je začel prehod iz inflacijske dobe v normalne prilike. Davek na poslovni promet predstavlja danes poleg osebne dohodnine in pridobnine, občne in posebne pridobnine, še posebno nadobremnitev produkcije, trgovine in dela in je upravičena zahteva, da izginje v sedanjih trdih časih normalnih prilik ta preostanek inflacijske dobe takoj, vsaj pa z uvedbo novega sistema direktnih davkov, ki napoveduje našim poslovnim krogom znatno občutnejšo obremenitev po davku na podjetja, obrti in poklice.«

## Predvidene davčne olajšave.

V finančnem odboru Narodne skupščine je podal minister financ dr. Markovič ekspeze, v katerem je pristal na znižanje nekaterih javnih dajatev, ki se tičejo posrednih davkov. Po poročilih iz Beograda, ki pa v nekaterih točkah ne soglašajo, se od 1. aprila 1927 zniža cena za sol za pol dinarja in opusti trošarina na riž, svečo, karbid in kavine nadomestke, kar bo te predmete vsaj nekoliko pocenilo. Sedanja trošarina znaša od 100 kg za riž 20 Din, za svečo 40 Din, za karbid 60 Din in za kavine nadomestke, med katere se šteje cikorija, žitna kava itd. 60 Din. Nadalje se izenačijo dedne pristojbine na ta način, da se uveljavijo dedne pristojbine, ki se pobirajo v Srbiji, na vso državo, pri čemur se bodo dedne pristojbine za dedščine med nesoročniki nekaj povišale. Izmed ostalih taks se emisijska taksa 4% zniža na 3%, 2% taksa pa na 1½%. Taksa na kupne in prodajne pogodbe se zniža za premočnine od 2% na 1% in za nepremičnine od 6% na 4%. Ob tej priliki hoče finančna uprava ustredi tudi ponovnim željam davkoplačevalcev in ukiniti takso za davčne in taksne prijave in napovedi, ki znaša 5 Din. Med izpremembami taksne zakonodaje je jako važno tudi znižanje kazenskih zneskov, ki znašajo sedaj trikratno izmero redne takse, v bodoče se pa znižajo na enkratno izmero. S tem se bodo kazni, ki se plačujejo, na primer v slučaju, da kdo kakšno perijodično takso samo en dan prepozno plača, precej znižale, vendar pa še vedno pogrešamo izpremembo v tej smeri, da bi se ustvarila možnost znižavanja kazni pod izmero redne kazni. Neposredni davki ostanejo v celoti neizpremenjeni. Ukiniti se utegne edino rentni davka, kolikor se pobira od obresti hranilnih vlog, ker se pričakuje, da se bo vsled tega povzdignila smisel za štedenje. Za plačilo davčnih zaostankov hoče priznati ministrstvo zamudnim plačnikom, ki dolgujejo večje zneske, izvestne ugodnosti in sprejemati namesto gotovine pobornice o 20% odbitku povodom zamenjave kronskih novčanic. O ugodnostih, ki se nameravajo sprejeti v bodoči finančni zakon, pričujemo izčrpnije poročilo, čim doznamo za vse podrobnosti.

## ZAKON ZA POSPEŠEVANJE INDUSTRIJE NA ORSKEM.

Grško poljedelsko ministrstvo je izdelalo zakonski načrt za pospeševanje domače industrije, ki ima v smislu sledeče ugodne pogoje: 1. brezcarinski uvoz surovin, ki jih na Grškem nimajo; 2. 25 odstotni popust davkov; 3. monopolno izdelovanje določenih industrijskih predmetov do dobe 10 let; 4. posebne carinske in davčne ugodnosti za industrijske panoge, ki predelujejo domače surovine.

## Anketa o zakonu o zbornicah.

(Konec.)

### 3. Sestava zbornic.

#### a) Sekcije.

Glavne panoge gospodarstva tvorijo v zbornicah samostojne sekcije. Število sekcij v zakonu ni fiksirano, marveč ga določa zbornični statut, ki ga sestavi vsaka zbornica zase z ozirom na posebne prilike, ki vladajo v posameznih zborničnih področjih. Danes sestojate pri mnogih zbornicah še vedno le dve sekciji in sicer trgovska in obrtna, dočim imajo zbornice v Ljubljani, Novem Sadu in v Bečkereku po tri posebne sekcije za trgovino, obrt in industrijo. Primorske komore imajo poleg tega še sekcije za pomorstvo, a zagrebška zbornica šteje že sedaj 5 sekcij ter ima skupno 80 članov in sicer tvori peto sekcijo novčarstvo.

Katere stroke posameznih gospodarskih panog spadajo pod posamezne sekcije se določa z zborničnim statutom. Delegat ljubljanske zbornice je predlagal, da naj bi se z zakonom to vprašanje enotno uredilo, kakor predvideva uredba za ljubljanske zbornice. Toda enotna rešitev tega vprašanja za celo državo bi bila težavna, ker spadajo na primer v Srbski gostilničarji in kavarnarji pod trgovsko zbornico, dočim spadajo pri nas v obrtni odsek. Načrt zakona je tu pustil široko dprta vrata, da si vsaka zbornica uredi razmere, kakor to zahtevajo specialne prilike v njenem področju.

#### b) Kategorije.

Vsaka sekcija se deli na več kategorij in sicer po posameznih profesijah, vrstah, trgovine in skupinah industrije. To je najvažnejša reforma, ki jo predvideva novi zakon. Dosedaj so se kategorije določale na podlagi cenzusa, kar je omogočalo, da so velepodjetja in veletrgovci in večja obrtna podjetja imela zasigurano sorazmerno število mandatov v zbornici in s tem njihovi davčni moči in prispevkom odgovarjajoči upliv v zbornici. Ta sistem pa po novem načrtu pada in je stvar zbornic samih, da določijo, koliko kategorij štejejo posamezne sekcije in katere sorodne profesije ali vrste obratov se imajo združiti v eni skupni kategoriji. Proti tej dalekosežni reformi so izrekli posamezni delegati tehtne pomisleke in predlagali, da se pridrži tudi v bodoče cenzus, ker drugače večji obrati in tvrdke ne bodo imele v zbornici pravega zastopništva. Večina si je pridržala, da bo v tem oziru šele po proučitvi vprašanja na podlagi davčne in poklicne statistike zavzela stališče in poročala ministrstvu.

Vsled tega se izpreminja tudi cel način volitev. Člani zbornice se volijo na pet let in sicer potom osebnega tajnega glasovanja po volilnih okrajih ter po sekcijah in kategorijah. Tako bodo v bodoče volili vsi čevljarji iz cele Slovenije skupaj gotovo število zborničnih članov, vsi gostilničarji isto tako, nadalje vsi lesni trgovci skupaj itd. Tak volilni sistem obstoja sedaj na Hrvaškem za zagrebško zbornico in se je baje zelo dobro obnesel, dočim se v Srbiji volijo po stanovskih organizacijah, kar je najpravičnejše in najcemejše ter najenostavnejše.

Obširna debata se je razvila glede odredb, ki jih predvideva načrt za



aktivno in pasivno volilno pravico, kakor tudi načelno glede vprašanja sestave in grupacije v sekcijah po profesionalnih kategorijah.

Zbornični tajnik g. J. Mohorič je tu predlagal dopolnitev določb načrta glede volilne pravice gospodarskih in pridobitnih zadrug, kakor tudi glede državnih železnic ter zapuščin in uvedbo enakoga volilnega principa i za javne trgovske družbe, kakor za delniške družbe in družbe z omejeno zavezo. Zastopnik dubrovniške zbornice pa je predlagal izpremembo načrta glede parobrodarskih družb in volilne pravice pomorskih kapitanov. Predlogi so bili vaj sprejeti. Odklonjen je bil le predlog, da naj bi inozemci dobili aktivno volilno pravico, kakor so jo imeli pred vojno in kakor jo imajo še danes v Avstriji in Češko-slovaški.

Baš pri razpravi določb o volilni pravici so se pojavile velike težkocne radi različnosti zakonodaje in različnosti gospodarskih prilik v posameznih pokrajinah. Zato je tajnik J. Mohorič stavil predlog, da se vsled raznih resorov (Ministrstva poljedelstva in narodnega zdravja), da s špeciialnimi zakoni odtegnejo gotove vrste obratov iz zbornične kompetence, v zakonu taksativno določijo, katere skupine obratov spadajo pod gospodarske zbornice, kakor je to določeno v uredbi o ljubljanski zbornici iz leta 1926.

Za izvrševanje zborničnih volitev predvideva načrt slično kakor je bilo v uredbi za ljubljansko zbornico iz leta 1925, osrednjo volilno komisijo, ki se sestoji iz predsednika, ki mora biti sodnik, in treh zastopnikov gospodarstva, zastopnika obrtnih oblasti in poslovodje. Poleg te glavne komisije obstojijo po posameznih volilnih okrajih okrajne volilne komisije, katerih sestavo določijo zbornični statuti.

Dočim dosedanja zakoni in uredbe niso predvidevale pritožbe proti volitvam, predvideva načrt zakona možnost pritožbe na zbornični plenum. Enaka določba obstoja že sedaj za komore v Srbiji in v Vojvodini. Dan sestanka novoizvoljene zbornice objavlja predsednik Osrednje volilne komisije obenem z objavo volilnega rezultata. Do konstituiranja zbornice vršijo funkcije predsedništva prejšnji zbornični funkcionarji. Odredbe načrta so bile v tem poglavju kakor tudi glede zborničnega urada na mnogih mestih znatno v prilog zbornične autonomije.

Obsežna debata se je vršila glede zborničnih organov, poslovanja plenuma, sekcij in zbornične uprave in njene sestave. Najvažnejša pridobitev v tem oziru je, da je bilo število članov, ki so potrebni za sklepčnost sej, zmanjšano na eno tretjino, dočim je pri nas v zbornici do sedaj veljalo polovica, pri zagrebški pa samo ena šestina.

Na predlog ljubljanske zbornice so bile dopolnjene odredbe zakona glede zborničnih financ, a na predlog zbornice v Bečkereku in v Splitu prehodne določbe za izvršitev zakona. Sama anketa pomenja velik korak napredka v vprašanju izjednačenja zbornic v naši kraljevini.

Ministrstvu trgovine in industrije posebno pa pomočniku dr. Kosiču moramo priznati, da je pri sestavi osnutka recipiral iz raznih sedaj veljavnih zakonov vse ono, kar se je v praksi najbolj osvedočilo, da bi gospodarskim krogom dal v bodočih zbornicah čim popolnejše zastopstvo in čim širši delokrog v prilog pospeševanja napredka trgovine, industrije in obrti.

#### OBRESTNA MERA V AVSTRIJI PADA.

Zveza nižjeavstrijskih hranilnic je svojim članicam priporočila, da ne obrestujejo hranilnih vlog z več nego 6%. Dunajske hranilnice so glede obrestne mere hranilnih vlog še niso sporazumele, pričakuje pa se, da pride v najkrajšem času do sporazuma.

#### Svetovni žitni trg.

Znamenit pojav na svetovnem žitnem trgu v prvi polovici januarja je ta, da je Severna Amerika prenehala diktirati Evropi cene. Največ k temu je pripomogel izborni pridelek v Južni Ameriki. Zlasti argentinski eksporterji so bili povzročitelji znižanja cen in niso hoteli podpirati tendence Severoamerikancev, da cene držijo ali dvignejo. Argentina hoče kolikor mogoče velike množine prodati in se je zadovoljila v to svrhu tudi z izdatnim nadaljnjim znižanjem cen. Sicer to ne velja za najbližje tedne in je Evropa še zmeraj slabo preskrbljena, a za poznejše februarске in za marčne termine se je cena že zelo znižala. Argentine vodi pri tem forsiranju izvoza najbrž tudi misel, da se bo najkasneje v aprilu začela plovba iz Kanade v polnem obsegu in s tem tudi izvažanje žita, zlasti pšenice, tudi pšenice slabše vrste. V prekmorskih deželah prav dobro vedo, da evropski mlinci sicer najrajši meljejo boljše vrste, da so pa vsled slabega gospodarskega položaja le prevečkrat prisiljeni, da sprejmejo absolutno najcenejše ponudbe. Zato obstoji ravno strah pred manj vrednimi vrstami.

Glede lastne evropske preskrbe je treba povedati, da je bil pridelek na Nemškem, Francoskem, Poljskem in Češko-slovaškem dosti pod uradnimi cenitvami in so zato te dežele zelo odvisne od ureditve cen na mednarodnem trgu. Edina evropska dežela, ki so jo glede pridelka in eksportne zmožnosti letos najbrž podcenjevali, je Rusija. Prej smo bili navajeni, da so Rusi uresničili le del svojih eksportnih načrtov, letos so bile pa njih prodajne organizacije skozi ves čas precej delavne in so pripeljale velike množine žita na svetovni trg. Par številk nazaj je poročal »Trgovski list« o velikem ruskem podjetju v Rotterdamu, kjer bo centrala za prodajo ruskega žita na evropskem zahodu, danes pa beremo to-le:

Italijanski poslanik v Moskvi in ruski poslanik v Rimu Kamenov sta se pogajala glede ustanovitve ruske centralne žitne zaloge v Benetkah, ki bo zalagala za žitom Italijo, Avstrijo, Bavarsko in Jugoslavijo! Tri črnomo-rsko ruska pristanišča bodo pošiljala žito sem, Odesa, Nikolajev in Novermiš. To je izredno važna novica.

Po zadnjih podatkih ni nobenega dvoma, da je letina pšenice na južni polobli prinesla kar najlepše uspehe. V Argentini se vrši žetveno gibanje v najneugodnejših pogojih; celo v krajih, kjer so vsled suše pričakovali slab pridelek, je letina dobra. Na južni polobli se vrši žetev v naši zimi. Tudi Avstralija, od katere niso pričakovali nobenega presenečenja, prekaša s svojo zadnjo uradno cenitvijo vse dosedanje upanje; naznanja pšenični pridelek 4,360.000 ton, od kojega bodo 3,160.000 ton izvozili.

#### FRANCOSKI MONOPOL VŽIGALIC.

Francoska vlada je sklenila, da bo dala monopol vžigalic zasebni družbi v zakup. Vlada si obdrži obširno nadzorstvo monopola, prodajne cene določa izključno le finančno ministrstvo. Diferenca med produkcijskimi stroški in med prodajno ceno pripade na polovico državi, drugo polovico bo imelo podjetje, ki bo dobilo koncesijo za izdelovanje vžigalic. Država si bo vzela dobiček od vsake škatice, še preden bo škaticica prišla v prodajo. Koncesijo, bo dobila samo francoska družba, a je lahko udeležen tudi inozemski kapital do najvišje izmere 35%. Poluradno poročilo govori tudi o nameri, da se zagotovi sodelovanje svetovno-znanega švedskega vžigaličnega sindikata, ki bo preskrboval francosko družbo z najmodernejšimi tehničnimi napravami in s surovim materialom. Ker francoski vžigalični monopol domače porabe ne more kriti, uvažajo sedaj vžigalice iz Švedske. Novo podjetje bo v ozki zvezi s švedskimi, angleškimi in ameriškimi vžigaličnimi podjetji; moralo po založiti varščino 60 milijonov dolarjev.

#### DAVEK NA POSLOVNI PROMET.

Na drugem mestu poročamo o akciji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, da se pobiranje davka na poslovni promet ukine. Ob tej priliki bodo zanimali gospodarske kroge številkice o donosu davka na poslovni promet. Ob uveljavljenju si je država od tega davka obetala velike dohodke. V proračunu za 1920/1921 je predvidevala donos s 400 milijoni Din. Spričo slabega uspeha pa je donos ocenila v proračunu za 1924/1925 na 200 milijonov, in šele v proračunu 1926/1927 je oceno zopet dvignila na 220 milijonov Din. Dejanski donos je daleko zaostal za pričakovani. Pobralo se je davka na poslovni promet v naši državi:

v letu 1921	42,768.531 Din
v letu 1922	97,209.902 Din
v letu 1923	165,090.478 Din
v letu 1924	191,461.729 Din
v letu 1925	220,729.483 Din
od 1. I. — 31. IX. 1926	122,331.323 Din
skupaj	839,591.446 Din

Od te celokupne vsote je plačala

Slovenija	183,249.876 Din
Dalmacija	29,867.840 Din
Hrvatska in Slavonija	223,288.828 Din
Vojvodina	160,860.409 Din
Bosna in Hercegovina	94,418.222 Din
Srbija in Crnagora	147,906.271 Din

#### AVSTRIJSKI TRGOVCI ZOPER REVIZIJO TRGOVSKE POGODBE Z NAŠO DRŽAVO IN OGRSKO.

Te dni je sprejel avstrijski zvezni kancler dr. Seipel zastopnike avstrijske trgovine, ki so poleg specialnih želj glede javnih dajatev izrazili svoje pomisleke proti reviziji navedenih trgovskih pogodb. V davčnem oziru so opozorili vlado na trdo obremenitev trgovcev po avtonomnih davščinah in konkretno navajali razne luksuzne, reklatne in tujskoprometne avtonomne davščine. Po njihovem mnenju bi se dalo temu zlu odpomoči samo, ako vlada podržavi vse teke in podobne davščine, ki direktno merijo na obremenitev produkcije in trgovskega prometa. Zastopniki so se pritoževali tudi proti socialnim dejavim, ki so se v zadnjem času podvojile in dosegle 14 do 15 kratno predvojno izmero.

#### 500 MILIJONOV MARK NEMSKEGA DRŽAVNEGA POSOJILA

Ker je denarja povsod dosti, je nastalo vprašanje najelja nemškega državnega posojila akutno. Državni finančni minister ima parlamentarno dovoljenje za največje posojilo do zneska poldruge milijarde mark. Doslej je pa mogla država še zmeraj izhajati brez posojila, ker so se tekoči dohodki ugodno razvijali in so izkazovali prebitke, ki so zadostovali tudi za kritje takih izdatkov, ki bi se morali kriji sicer iz posojil. Čeprav torej trenutno ne obstoja nikakšna potreba po denarju, noče vlada vseeno zamuditi izredne sedanje denarne likvidnosti; dvomljivo je, če bodo pogoji pozneje tako ugodni, kot so sedaj. Zato bo najela država omenjeno posojilo 500 milijonov mark. O posameznostih se pogajala finančno ministrstvo in Državna banka. Zasebne banke pridejo šele pozneje na vrsto. Ne ve se še, ali bo posojilo 5 ali 6 odstotno; najbrž bo 5 odstotno. Denarni trg vsled odtegljaja par sto milijonov mark ne bo nič trpel, že zato ne, ker bodo raztegnili vplačilne termine na več tednov in ker bo dolekajoči denar tudi po vplačilih nekoliko časa na razpolago javnemu trgu; in to zato, ker nima država trenutno nobene potrebe po denarju. Torej bo to posojilo res samo izrabljanje konjunktura.

#### INTERESNE SFERE PETROLEJSKIH DRUŽB.

Pred kratkim sta se pogodili Standard Oil Co. in Vacuum Oil Co. o razdelitvi interesnih sfer obeh družb v Srednji Evropi. Standard Oil bo oddala prodajo petroleja in bencina v Češko-slovaški, Avstriji in Ogrski družbi Vacuum Oil in ji bo prepustila tudi vse svoje naprave. Vacuum Oil bo vse te naprave kupila z investicijami vred. Nasprotno pa odstopi Vacuum Oil družbi Poljsko in ji prepusti svoje tamošnje naprave.

#### Trgovina.

Ameriški bombaž. — Zadnja cenitev ameriškega bombaža pravi, da so znašale zaloge 16. t. m. 16,610.000 bal, lani v istem času pa 15,488.000 bal. Odslej naprej bodo izhajali podatki o ameriškem bombažu samo štirifrat na leto (doslej 11krat in še več), a bodo boljše kot doslej, ker se bodo ozirali tudi na kvaliteto in ne samo na celotno število. Zadnji dve leti, ki sta izkazali velik pridelek, nam pravi, da je narasla z množino tudi vrsta manj vrednih kvalit. Bombažarstvo je, kvalitativno, statistiko že dolgo časa zahtevalo in je bombaževi kongres tej zahtevi sedaj ugodil. Glede načina poročanja so došli trije predlogi in se bodo šele odločili, katerega bodo izbrali. Bombaž, ki je v ceni dolgo časa padal, gre v zadnjem času stalno navzgor. Od 1. avgusta do 21. januarja 1927 je eksportirala Amerika v Nemčijo 1,778.000 bal, leto prej pa 1 milijon 235.000 bal; ves ameriški izvoz v imenovani dobi je znašal 6,236.000 bal, leto prej 5,063.000 bal. Od 1. avgusta naprej so vzele predilnice s trga 9,113.000 bal, leto prej 8,966.000. 21. t. m. je bilo v Bombayu v Indiji za izvoz pripravljenih 185.000 bal indijskega bombaža, v Aleksandriji pa 433.000 bal egiptskega bombaža.

Trgovska bilanca Sovjetske Rusije. Pred vojno je bila trgovska bilanca Rusije zmeraj aktivna, po vojski pasivna. Tudi v preteklem gospodarskem letu 1925/26 je bila pasivna in sicer za 77 milijonov rubljev; vseeno še manj kot v gospodarskem letu 1924/25, ko je bila za 138 milijonov rubljev pasivna. Po uradnih podatkih se je import napram predvojni dobi zelo spremenil. Import fabrikatov je znašal leta 1913 45.5% vsega importa, v letu 1925/26 pa samo 16.5%; nasprotno se je pa import strojev in tehniških produktov od ledanjih 54.5% dvignil na 83.5%. Inozemska trgovina je šla leta 1913 2900 milijonov rubljev, l. 1925/26 samo 715 milijonov, torej samo četrtino predvojne višine. Vzrok nazadovanja iščejo v splošni sovjetskoruski produkciji in v monopoliziranju znanje trgovine po vladi. Največ je trgovala Rusija z Anglijo, kljub vsem nasprotnostim; trgovina med obema je znašala 289 milijonov rubljev. Druga je bila Nemčija z 263 milijoni, tretja Amerika s 128 milijoni.



#### Industrija.

Železo v Italiji. Doslej je imel v Italiji samo otok Elba železna skladišča, kojih izkoriščavanje se je splačalo; da ne bi bila ta skladišča prehitro izčrpana, je izdelala vlada načrt, ki omogoča samo majhno letno produkcijo. Italijanska železna industrija se omejuje v bistvu samo na produkcijo Siemens-Martin, ki pa krije samo majhen del potrebe. Tudi tukaj morajo surovi material, šibro, večinoma uvažati. To je zvezano s težkočami, zlasti odkar so omejili Francozi izvoz šibre. Večkrat dobivajo šibro iz Južne Amerike. Zato je novica o novih najdiščih železa Italijanom kaj dobro došla; dobili so namreč železna najdišča ob prelazu Tambura v okraju Massa-Carrara. Po uradnih poročilih znaša vsebina rude povprečno 68%, je torej prav izredno visoka. Z delom bodo takoj pričeli. Fašistovska vlada je že davno mislila na izkoriščanje italijanskih železnih najdišč, a kaj, ko so tako brez-pomembna. Sedaj bo menda drugače. Tu se spomnimo na najdišče prvotnega železa v ruski guberniji Kursk, na katere so prišli potom opazovanja koledanja magnetne igle.



**Ogrski kartel mlinov.** Vemo že, da je kriza v eksportu ogrske moke velika; zlasti položaj velemlinov v Budimpešti označuje kot katastrofalen. Zato so začeli v preteklem letu s pogajanja o ustanovitvi mlinskega kartela; ta pogajanja so se sedaj definitivno razbila. Strokovni krogi pravijo, da se kartel ni mogel ustanoviti vsled stališča podeželskih mlinov. Prej je obstojal kartel budimpeštanskih velemlinov, ki se je boril proti podeželskim mlinom in jih ni hotel sprejeti; sedaj se je pa stvar okoli obrnila in nočejo podeželski mlini v kartel. Oni so danes veliko na boljsem kot velemlini v Budimpešti in jim lahko uspešno konkurirajo. Zato so se pogajanja razbila in ni upanja, da bi se mogla ogrska mlinska industrija s koncentracijo rešiti iz krize.

**Giesche.** Nekdanja nemška d. d. »Von Giesches Erben« v Pruski Šleziji je bila pretvorjena v poljsko d. d. in so ji prerokovali Nemci slab procvit. Pa se vseeno prav lepo razvija, dotok ameriškega kapitala po Harrimannovi skupini je razvoj družbe zelo pospešil. Lani so nakopali 2.250.000 ton premoga, delavcev je bilo 8500. Tudi produkcija cinka se dobro razvija, zaposluje 5000 delavcev in bo še boljše, ko bodo dokončane obširne prezidave. Sedaj zaposluje družba skupno okoli 20.000 delavcev in nastavljenecv.

**Rusi in Japonci.** Pogajanja med velikim japonskim sindikatom lesa in rusko vlado o dodelitvi obsežne gozdne koncesije Japoncem na ruskem Daljnem vzhodu so se ugodno zaključila. Koncesija obsega tri gozdne okraje ob Tatarski cesti — med celino in otokom Sahalinom — v izmeri 1.100.000 ha. Sekanje lesa bo trajalo šest let, nakar bodo dobili koncesionarji še eno leto, da bodo posekani les lahko odpeljali. To mora biti tam na vzhodu bogastva!

**U. S. Steel Corporation.** Za zadnje četrtletje 1926 cenijo čistilni dobiček ameriškega jeklenega kartela (Steel = Stahl) na 47 milijonov dolarjev; v tretjem četrtletju je znašal 52.6 milijonov. V vsem letu je bilo čistega dobička okoli 192 milijonov dolarjev, v letu 1925 pa 173.8 milijonov. Na delnico bo prišlo ca. 17 dolarjev dobička, lani jih je bilo 12.8 dolarjev.

#### Glavna zaloga



F. ŠIBENIK, Ljubljana.

#### Obrt.

**Znižanja voznin za obiskovalce gostilničarske razstave v Gradcu.** Generalno ravnanje avstrijskih zveznih železnic je obvestilo vodstvo III. avstrijske strokovne razstave za gostilničarsko, hotelsko in kavarniško obrt, kakor tudi za tujski promet v Gradcu dne 30. aprila do 8. maja 1927, da se vsem obiskovalcem razstave dovoli 25% znižanje voznine na vseh progah avstrijskih zveznih železnic, dalje na vseh progah železnic Graz - Köflach, na vseh lokalnih železnicah, ki jih oskrbujejo zvezne železnice. — Znižana voznina, velja za vse razrede in vrste vlakov razen luksuznih in ekspresnih. Pogoji za te prednosti je posej vstopnice iz predprodaje, katere povlaščuje k poljubnemu večkratnemu obisku razstave tekom dneva. Pri nastopu potovanja v Gradec se mora pri blagajni za vozne karle žigosati. Vstopnica, katere stane S 2.—, se dobiva v predprodaji od 30. jan. v vseh tu- in inozemskih potovalnih pisarnah. Pri nastopu potovanja v Gradec je kupiti 1½ vozne karle v Gradcu; ta karla velja za vožnjo tja in nazaj. Vožnja do Gradca se lahko nastopi dne 27. aprila, povratna vožnja je dovoljena do 11. maja. Vožnjo prekiniti je dovoljeno. — Višje razrede in brzovlake (če se od začetak niso rabili), je dovoljeno rabiti proti doplačilu glasom tarife. Dovoljeno je tudi proti doplačilu glasom tarife, poslužiti se višjih razredov in brzovlakov. Za blago, ki je bilo na razstavi, velja 50% znižanje pri povratni vožnji.

#### Denarstvo.

**Poljska banka v letu 1926.** Ugodna gospodarska konjunktura Poljske v preteklem letu je v veliki izmeri koristila tudi Poljski banki. Kovinska zaloga banke se je tekom leta precej dvignila in sicer od 132.6 na 138.8 milijonov zlatov; hkrati se je posrečilo, da so v drugi polovici leta razbremenili 77.4 mil. zlatov, ki so jih imeli deponirane pri Angleški banki in da so na ta način oprotili vso kovinsko zalogo. Devizne zaloge v začetku leta 1926 sploh ni bilo, samo minus 2.8 mil. zlatov, tekom leta je pa nastala in je narasla do konca leta na 125.1 mil. zlatov. Veliko počasneje kot kritje je rasla emisija bankovcev, od 381.4 na 592.6 mil. zlatov. Vsled tega ugodnega razvoja je naraslo kritje obtoka bankovcev od 12.3 na 44.7%, kritje vsega denarnega obtoka pa od 6.5 na ca 25%.

**Velika ameriška banka.** Irving Bank and Trust Co., ustanovljena leta 1851, se je spojila v preteklem mesecu z American Exchange Pacific National Bank, ustanovljeno leta 1838, in ima sedaj ime American Exchange Irving Trust Co., sedež ji je v New-Yorku. Priobčila je sedaj prvo svojo bilanco po spojitvi; glavnice je 32 milijonov dolarjev, prebitka in nerazdeljenega dobička 28.8 milijonov, blagajna in bančne zahteve 146.6, posojila, papirji itd. 141.6. depoziti 584 milijonov dolarjev, čeki 44.7.

**Francosko zlato v Ameriko.** Ni še dolgo, ko so poslali Francozi v Ameriko za 4 milijone dolarjev zlata, pa so ga poslali sedaj zopet za 20 milijonov. V Newyorku o teh transportih živahno razpravljajo in vidijo v nakopičenju zlate zaloge za francoski račun v Ameriki prvi korak na potu do stabilizacije francoske valute. Če bo mogla Francija spraviti v Ameriko zadostne zlate zaloge in preiti na zlato valuto, bi bil to prvi slučaj valutne stabilizacije brez ratifikacije dolgov.

#### HRANILNICE IN ZGUBE NA VOJNEM POSOJILU.

»Narodni Listy« poročajo, da izdeluje češkoslovaško finančno ministrstvo načrt za sanacijo in delno nadomestilo izgub pri onih hranilnicah, ki so trpele vsled vojnega posojila. Mislijo si to tako, da bosta likvidirali Centralna banka Čeških hranilnic in Centralna banka nemških hranilnic in da bo nastal nov zavod kot finančno središče hranilnic. Vse češkoslovaške hranilnice bi morale pristopiti k novemu centralnemu zavodu in mu dati na razpolago 5% dosedanjih in 20% bodočih vlog.

#### Davki in takse.

**Potrdila o plačanem davku pri carinjenju blaga.** Spričo nekega konkretnega vprašanja opozarjamo vse delniške družbe, da je generalna direkcija davkov z odlokom z dne 20. septembra 1926, br. 96.279, odločila, da delniške družbe in sploh podjetja, ki javno polagajo račune in plačujejo posebno pridobnino, niso dolžne pri carinjenju blaga s posebnim davčnim potrdilom dokazati, da so plačale vse zapadle davke.

#### Promet.

**Italijanska plovba.** Vse od države podpirane italijanske plovne družbe hoče država reorganizirati in poenotiti. Italijansko prometno ministrstvo namerava pospeševati ekspanzijo italijanske trgovine zlasti v bližnji in daljnji vzhod; razdelilo bo vse družbe, ki dobivajo od države podporo, v dve skupini; ena bo dobila Tirensko morje kot razvojni okraj, druga pa Jadransko. Beremo, da so neštete posamezne družbe s tem načrtom zadovoljne.

#### Iz naših organizacij.

**Pouk na gremijalni šoli v Ljubljani.** Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja, da se vrši pouk na Gremijalni šoli v ponedeljek dne 31. januarja 1927 celi dan, dne 1. februarja je prosto radi semestralnih počitnic na osnovnih in drugih šolah in radi štedenja na kurjavi.

**Odpiralni in zapiralni čas v Celju.** — Veliki župan mariborske oblasti je 23. t. m. izdal naslednjo odredbo: Vsled prošnje Gremija trgovcev v Celju od 30. marca 1926 in po zaslšanju Oblastne in

spekcije dela v Mariboru, Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, mestne občine celjske in pomočniškega zbora pri Gremiju trgovcev v Celju odredbam na podlagi § 96 e. o. r., da velja za trgovske obrate v okollihu mestne občine celjske sledeči odpiralni in zapiralni čas: 1. za odpiranje lokalov pol 8. in 14., za zapiranje pol 13. in 18. ura; 2. v soboto in na dan pred cerkvenim praznikom smejo lokali ostati odprti do 19. ura. Podjetnik sme v slučaju potrebe zaposlovati pomožno osebje pri zaprtem lokalu še nadalje eno uro po večernem zapiralnem času in v slučaju tozadavnega sporazuma tudi ob praznikih med 8. in 12. uro. V nobenem slučaju pa ne sme zaposlenost mladostnih delavcev do 16. leta presegati 8 ur, ostalih delavcev pa 10 ur dnevno. Predpisi glede nedeljskega počitka se s tem ne spreminjajo. Ta odredba velja do preklica, najdalje pa do definitivne ureditve odpiralnega in zapiralnega časa v smislu § 13. zak. o zaščiti delavcev. Prestopke te odredbe kaznuje pristojno upravno-policijsko oblastvo.

**Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico.** Gremij trgovcev v Celju naznanja vsem gospodarskim krogom v Celju in celjski okolici, da uraduje referent zbornice v torek, dne 1. februarja 1927 od 8. do 12. ure v ravnateljski sobi Prevozne družbe d. d. (poslopje carinarnice). Stranke, ki žele o zadevah, katere zaslopa zbornica, kaka pojasnila, se ujudno vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.



#### RAZNO.

**Ameriški premog.** Po uradnih ugotovitvah je znašal izvoz ameriškega premoga v prvih 11 mesecih lanskega leta, torej do konca angleškega premogovnega štrajka 27.193.000 ton. V istem času leta 1925 je znašal izvoz 14.196.000 ton, torej skoraj še enkrat manj. Leta 1925 so izvozili v Evropo samo nekaj nad 1 milijon ton premoga, lani pa okoli 12 milijonov; okoli 80 odstotkov povečanega izvoza je šlo v Veliko Britanijo. Kakor drugod, se vračajo sedaj tudi tukaj normalne razmere.

**1000 dolarjev za vsakega nastavljenca.** Največja tekmovalka Forda v Ameriki je General Motor Corporation, njena produkcija je le še prav malo za Fordovo. Sedaj naznanja razdelitev osmih milijonov dolarjev svojim 8000 nastavljenecem, ki so udeleženi v hranilnem in posojilnem trustu družbe. Na vsakega nastavljenca pride torej 1000 dolarjev, ali v gotovini ali v delnicah. Vidimo, kako izredno dobro se družbi godi. Lanska dividenda je znašala 13.25%.

**Narščajoča brezposelnost v Nemčiji.** Število brezposelnih oseb v Nemčiji je naraslo v mesecu januarju t. l. na preko 2 milijona. Samo v Berlinu je okoli 300.000 oseb brez posla. Brezposelnost je letos veliko hujša nego je bila ob istem času lanskega leta, ko je bilo za pol milijona oseb manj brez dela. Položaj je v tem oziru kritičen, ker se pričakuje, da se bo v mesecu februarju t. l. še poostiril. Oficijozni listi naslavljajo na gospodarske kroge apele, naj ne podcenjujejo nevarnosti, katero povzroča brezposelnost tako velikega števila oseb. Leto 1926 pomenja za gospodarstvo glede organizacije in rentabilitete sicer napredek, v socialnem oziru pa je vsakakor pasivno, ker se kljub narščajoči brezposelnosti število nadur zaposlenih delavcev jako dvignilo, dočim se cene in mezde niso bistveno izpremenile. To je sicer privlačno-gospodarsko razumljivo, pomenja pa v socialnem oziru veliko škodo.

**Drobne vesti.** V Benetkah bodo organizirali Rusi veliko centralno prodajalno žito za Italijo, Avstrijo, Bavarsko in Jugoslavijo. Glej članek »Svetovni žitni trg«. — Francozi so naročili na Nemškem na stroške reparacij plavajoči dok za gradbo 8000 tonskih ladij. — Na severnem Francoskem so omejili

obrač v več tekstilnih tovarnah tako, da v sobotah in ponedeljkih nič ne delajo. — V enem samem tednu je šlo iz Londona v Rusijo 1.500.000 zlatov; po »Daily Mail« je to del onega zlata, ki ga je v višini dveh milijonov funtov deponirala lani Sovjetska vlada v Londonu. — Svetovna produkcija zlata v letu 1926 je znašala 82 milijonov funtov, leta 1925 pa 81 milijonov. Britanski imperij je napravil leta 1926 za 57.2 mil. funtov zlata, leta 1925 za 54 milijonov. Svetovna produkcija srebra je znašala lani 243.000 unc, leta 1925 pa 245.000. — Obtok bankovcev v Češkoslovaški se je znižal na 6 milijard in pol, to je najnižji dosednji znesek sploh. Devize znašajo 2110 milijonov. Z devizami in s kovinsko zalogo je obtok bankovcev krit z več kot 48 odstotki. — Nemško 500 milijonsko posojilo, o katerem poročamo posebej, bo 5 odstotno. 200 milijonov bodo prevzele javne blagajne. — Zaposlenost češke tekstilne industrije se je v decembru napram novembru zboljšala za 1%. To je sicer malo, vendar pa ugodno znamenje bližajoče se stabilizacije razmer. Delavcev nič več ne odpuščajo in še celo nove najemajo. — Na Češkem se pogajanja o ustanovitvi papirnega kartela nadaljujejo. Pogajanja potekajo tako zadovoljivo, da računijo tekom februarja na zaključek in da bo s 1. marcem kartel z delom začel. — Češkoslovaška posoja Poljakom vagone s pogojem, da gredo vse v inozemstvo namenjene pošiljke skoz Češkoslovaško.

**Gospodarske vesti.** Na zadnjem trgu volne v Londonu je bilo na prodaj 9500 bal in so cene skoraj nespremenjene. — Češkoslovaška deželna zveza trgovskih gremijev in trgovskih združenj se je izrekla proti temu, da bi se konsumna društva sprejela v območje novega obrtnega zakona. — Nemci, Francozi in Belgijci so cene železa nekoliko znižali. — Francoski pridelovalci sladkorne pese zahtevajo od vlade, naj se uvozna carina za sladkor primerno zviša. — Leta 1926 so izvozili Ogrji dosti manj moke kot leta 1925; izvoz pšenične moke leta 1925 je znašal 1.800.000 met. stožlov, leta 1926 pa 1.480.000 stožlov; izvoz ržene moke je padel od 187.000 na 92 tisoč stožlov. Zlasti veliko škoduje ogrski moki nova minimalna carina v Češkoslovaškem. — Prebitek češkoslovaške Narodne banke v prvi delovni dobi od 31. marca 1926 do konca leta 1926 izkazuje 32.519.000 Kč čistega dobička. Občnemu zboru bodo predlagali izplačilo 6% dividende oziroma 6 dol. in 75 centov. Od februarja naprej bodo delnice uradno na borzi notirale. — Spet govorijo o obnovitvi poljskega petrolejskega kartela, kakor kača se pogajanja vlečejo. Na novo se bodo sedaj pričela v začetku februarja. — Od 20. t. m. do 1. marca velja na Poljskem izvozna carina 15 zlatov za 100 kg rži in ržene moke. — Na Češkoslovaško prihajajo nove ponudbe inozemskih tvrdk za kredite; sedaj jih ponujajo tudi že na dolge roke. — Praške tovarne ledu so imele v lanskem letu 142.000 Kč čistega dobička. Izplačale bodo dividendo 36 Kč. — Likvidacijska doba majhnih poljskih bank je podaljšana do začetka leta 1928. — Nad največjim poljskim tekstilnim podjetjem S. A. Rosenblatt v Katowicah so izrekli poslovno nadzorstvo. Podjetju se je slabo godilo. Še ni dolgo, ko mu je poljska vlada jamčila posojilo v znesku 250.000 dolarjev. — Novci po dva in po pet pengö bodo prišli v promet tekom meseca marca. Hkrati bodo vzeli iz prometa novce po 50 fillérjev (vinarjev) in jih bodo po italijanskem zgledu v sredi preluknjali, zato da jih bo mogoče razlikovati od novcev po 20 vinarjev. Nató bodo novce po 50 fillérjev popolnoma odpravili in jih bodo nadomestili z novci po polpengö. — Ameriški Bankers Trust je predložil poljski vladi nov načrt za največje velikega inozemskega posojila. Trust se odpove to pot vsakemu jamstvu poljske vlade in tudi zakupu tobačnega monopola. Zahteva pa, da se tekom šestih mesecev poljska vlada ne bo pogajala z nobeno drugo finančno skupino. — Konsorcij francoskih tovarn je sklenil z Nemčijo dogovor na več mesecev za dobavo koksa. Cena bo 30 frankov nižja kot so odnose francoske cene. S tem hočejo pritisniti tudi na francoske producente koksa, da bodo šli s cenami dol. Pravijo, da se bodo francoski



producenti vdali. — S 1. februarjem bodo najbrž Rumuni znižali eksportne tarife za žito. Isti dan bo stopil v veljavo novi provizorični trgovski dogovor med Rumunijo in Grško. — Pariška Banque Commerce Franco-Italienne je prišla v denarne težkoče. Pasiva znašajo najmanj 5 milijonov frankov. — Poljske tovarne cinka hočejo napraviti sindikat s sedežem v Varšavi ali v Katowicah. Tovarni surovega cinka je 12; doslej so imele svoj sedež v Berlinu. — Tudi na Norveškem divja v železni industriji hud boj med delodajalci in delojemalci. Pogajanja so se koncem preteklega tedna razbila. Delodajalci so izjavili, da morajo vsem delavcem z 31. t. m. delo odpovedati, in so obveslili o tem sklepu tudi uradne zastopnike. Z ozirom na slabo kupčijo so zahtevali znižanje de-

lavskih plač za 25%, delavci so za zahtevali udeležbo na vodstvu podjetij.

**TRŽNA POROČILA.**

Mariborsko sejensko poročilo (25. I. 1926). Prignalo se je 20 konjev, 6 bikov, 183 volov, 381 krav in 10 telet, skupaj 600 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: Debeli voli 7 do 8; poldebeli 6.50 do 7.50; plemenski 6 do 6.50; biki za klanje 5.25 do 7.50; klavne krave debele 6 do 6.75; plemenske 5 do 6; klošarice 2 do 3; molzne in breje 5 do 6; mlada živina 6.50 do 8 Din za 1 kg žive teže; prodalo se je 257 komadov, od teh za izvoz: v Italijo 43 kom., v R. N. A. 41 komadov. — Mesne cene: Volovsko meso 9 do 18; telečje meso 10.50 do 19; svinjsko, sveže 10.50 do 27 Din za kg.

**TRIKO-PERILO**

za moške, žene in otroke, volna v rasih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za telarje in lovce, dežniki, klobuki, kape, palice, vrece, noži, kavlji, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce edino le pri tvrdki

**Josip Petelinc**

Ljubljana  
blizu Prešernovega spomenika.

**DOBAVA, PRODAJA.**

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. februarja t. l. ponudbe za dobavo 1100 pol steklenega

papirja. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 29. januarja t. l. 1927 ponudbe za dobavo 1 pločevinastega dimnika (dolž. 40 m) za lokomobile. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 4. februarja t. l. ponudbe za dobavo jamskega orodja (sirgače, zasekači, zidarska kladiva). — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 26. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 20 rolet za vrata (Wellblechrohrlenschüssel); dne 28. februarja t. l. pa pri isti direkciji glede dobave mrežic za plinsko razsvetljavo.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

**Kreditni zavod za trgovino in industrijo**

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana

Telefon šte. 40, 457, 548, 805, 806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, prodajni in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposit itd. itd.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne širace, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

**A. JANEŽIČ, Ljubljana**

Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!



**VELESEJEM**

najugodnejši kupčijski trg v Evropi

Pomladanski velesejem od 6. do 12. marca 1927

1600 blagovnih skupin iz vseh strok.

Zahtevajte podrobna pojasnila in prospekte od častnega zastopstva

**STEGU IN DRUGI**

LJUBLJANA, Gledališka ul. 8

Telefon 925.

**TISKARNA MERKUR**

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri poš. ček. zav. št. 13.108

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. i. t. d. Lastna knjigoveznica.

Trgovci, obrtniki, industrijalci, razširjajte „TRGOVSKI LIST“!

**Veletrgovina**  
kolonijalne in špeciarijske robe

**Ivan Jelačin**  
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le



na dom, obrt in industrijo v vseh opreman.

Iskaten pletilni stroj DUBIED

Prak v vseh vrstah tkanin.

Veletna garancija

Delavnice za popravila.

Malop. cene, tudi na obroka.

**Josip Petelinc**

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

**VINO CET**

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

**Veletrgovina**

**A. ŠARABON**

v Ljubljani

priporoča

špeciarijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deževne pridelke. - Raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom. Ceniki na razpolago!

**LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA**

(Ustanovljena 1900.)

Ljubljana, Dunajska c. (v lastni hiši)

PODRUŽNICE:

Brezice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Spil, Trst. AGENCIJA: Logatec.

Debitna glavica Din 50.000.000 —  
Skupne rezerve nad Din 10.000.000 —

Poštni ček. račun Ljubljana 10.509  
Brzjavni naslov: Banka Ljubljana  
Tel. šte. 261, 413, 502, 503, 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela.